

Kamer van Volksvertegenwoordigers

UITENGEWONE ZITTING 1968

7 NOVEMBER 1968

WETSONTWERP

tot voorlopige uitbreiding van de bevoegdheid van het Gemeenschappelijk Waarborgfonds, toegelaten bij het Koninklijk besluit van 31 januari 1957.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (1) UITGEBRACHT
DOOR DE HEER VAN ROMPAEY.

DAMES EN HEREN,

I. Inleiding.

Uw Commissie voor de Justitie heeft het onderhavige wetsontwerp behandeld tijdens haar vergaderingen van 15 en 22 oktober 1968.

Na voorafgaandelijk te hebben verklaard dat in afwachting van de goedkeuring van het wetsontwerp n° 851/1 (1963-1964) betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, het voorliggend wetsontwerp bij voorrang en dringend diende behandeld te worden, ten einde, ingevolge de faling van twee verzekeringsmaatschappijen, het nadeel te beperken dat werd geleden, enerzijds door de verzekerden die reeds werden veroordeeld tot betaling van schadevergoeding, anderzijds door de

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer De Gryse,

A. - Leden: de heren Charpentier, De Gryse, Mevr. De Rtemaecker-Leqot, de heren Duerinck, Lindemans, Saint-Remy, Van Rompaey, Willems. - de heren Baudson, Boel, De Keulenelr, Deruelles (H.), Glinne, Hurez, Mathys. - de heren Claes (A.), Coulonvaux, Defraigne, Jeunehomme, Van Lidth de Jeude. - de heren Belmans, Leys. - de heer Laloux.

B. - Plaatsvervangers : de heren Chabert, Meyers, Remacle, Suykerbugle. - de heren Geldof, Luste, Nylfels, Radoux. - de heren Lerouge, Olivier, Pedé. - de heer Raskin. - de heer Rouelle.

Z<<.

72 (B. Z. 1968) :

- N° 1: Wetsontwerp,
- N° 2: Amendement.

Chambre des Représentant.

SESSION EXTRAORDINAIRE 1968

7 NOVEMBRE 1968

PROJET DE LOI

étendant, à titre provisoire, les attributions du Fonds commun de garantie agréé par l'arrêté royal du 31 janvier 1957.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)
PAR M. VAN ROMPAEY.

MESDAMES, MESSIEURS.

I. Introduction.

Votre Commission de la Justice a examiné le présent projet au cours de ses réunions des 15 et 22 octobre 1968.

Au préalable, le Ministre a déclaré que ledit projet de loi devait être examiné d'urgence et par priorité, dans l'attente de l'adoption du projet de loi n° 851/1 (1963-1964) relatif à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs. Le but de cette procédure est de limiter le préjudice subi, par suite de la faillite de deux compagnies d'assurance, d'une part par les assurés qui ont déjà été condamnés au paiement d'indemnités et, d'autre part, par les victimes qui, jusqu'à présent, n'ont

(1) Composition de la Commission:

Président: M. De Gryse.

A. - Membres: MM. Charpentier, De Gryse, Mme De Rtemaecker-Leqot, MM. Duerinck, Lindemans, Saint-Remy, Van Rompaey, Willems. - MM. Baudson, Boel, De Keulenelr, Deruelles (H.), Glinne, Hurez, Mathys. - MM. Claes (A.), Coulonvaux, Defraigne, Jeunehomme, Van Lidth de Jeude. - MM. Behmans, Leys, M. Laloux.

B. - Suppléants: MM. Chabert, Meyers, Remacle, Suykerbugle, MM. Geldof, Juste, Nylfels, Radoux. - MM. Lerouge, Olivier, Pedé. - M. Raskin. - M. Rouelle.

Voit:

72 (S. E. 1968) :

- N° 1: Projet de loi.
- N° 2: Amendement.

slachtoffers die tot nog toe geen schadevergoeding konden bekomen, wenste de Minister uitdrukkelijk te onderstrepen dat de in het ontwerp vervatte maatregelen enkel als een gunst dienen beschouwd te worden ten voordele van de verzekerden en de slachtoffers, en niet als een tegemoetkoming aan een recht. Dit recht wordt gecreëerd door de wet, zoals zulks het geval was met de wetgeving op de oorlogsschade.

Vervolgens lichtte de Minister de draagwijdte van het ontwerp toe.

De Regering stelt een krediet van 150000 000 F ter beschikking van het Gemeenschappelijk Waarborgfonds, teneinde de personen die nog geen schadevergoeding hebben ontvangen, schadeloos te stellen of terugbetaling te doen aan de verzekerden die met eigen penningen de slachtoffers hebben vergoed.

Het Gemeenschappelijk Waarborgfonds is gemachtigd op te treden in de gevallen waarin een in kracht van gewijsde gegaan vooraf is, terwijl het in de overige, niet betwiste gevallen, kan optreden mits instemming van de regeringscommissaris.

Aan de Koning wordt de macht verleend om de wijze van terugbetaling te regelen, alsmede om aan deze terugbetaling bepaalde grenzen te stellen.

Anderzijds bekomt het Gemeenschappelijk Waarborgfonds een recht van indeplaatsstelling, dat kan uitgeoefend worden tegen de gefailleerde verzekeraar, en' ook tegen de verzekerde, maar dan alleen in de mate waarin de verzekeraar tegen de verzekerde een verhaalrecht zou kunnen doen gelden.

Het terugvorderingsrecht van het Fonds lastens de verzekeraar slaat zowel op de goederen die ingevolge de reglementering van de controle op de verzekeringen bestemd zijn als waarborg voor de verplichtingen ten opzichte van de slachtoffers als op de andere activa.

Bovendien wordt aan het Fonds een rechtstreekse vordering toegekend tegen de herverzekeraars met betrekking tot de schuldvorderingen die voortvloeien uit overeenkomsten waarbij de herverzekeraars zich hebben verbonden om een aandeel van de schadegevallen voor hun rekening te nemen.

II. Algemene beraadslaging.

Een lid stelde de vraag of het aantal rampen, het actief van de gefailleerde maatschappij « Belfort » en de omvang van de verplichtingen van de herverzekeraars gekend zijn.

De Minister antwoordde dat er nog geen preciese gegevens voorhanden zijn betreffende het aantal rampen en de verplichtingen van de herverzekeraars: het actief van bedoelde verzekeringsmaatschappij zou ongeveer 10 miljoen F bedragen.

Daar de verzekerden van de gefailleerde maatschappij meestal sinds jaren het voordeel van een lage premie hebben genoten, stelde hetzelfde lid voor de betrokkenen een bijkomende premie op te leggen.

Dit systeem, zou, aldus de Minister, enerzijds al te veel complicaties meebrengen, anderzijds de sanctie voor de te lage premies, nu gelegen in de slechts gedeeltelijke terugbetaling ~ bijvoorbeeld rond de 10 000 F - bovenmatig verzwaren.

Hetzelfde lid deed verder opmerken dat een noodzakelijk uitdrukkelijke tekst ontbreekt om het Gemeenschappelijk Waarborgfonds in de gelegenheid te stellen in een strafprocedure tussen te komen.

De Minister verwees naar § 1 van artikel 1; het lid achtte zulks echter onvoldoende,

pu obtenir aucune indemnisation. Le Ministre a voulu mettre spécialement l'accent sur le fait que les mesures prévues dans le projet doivent être envisagées exclusivement comme une faveur accordée aux assurés et aux victimes, et non comme la reconnaissance d'un droit. Ce droit est créé par la loi, comme ce fut le cas pour la législation sur les dommages de guerre.

Le Ministre a ensuite exposé la portée du projet.

Le Gouvernement propose de mettre à la disposition du Fonds commun de garantie un crédit de 150 000 000 de francs, en vue d'indemniser les victimes qui n'auraient pas encore été dédommagées ou de rembourser les assurés qui auraient indemnisé les victimes de leurs propres deniers.

Le Fonds commun de garantie est autorisé à intervenir dans les cas où il existe un jugement coulé en force de chose jugée. Par ailleurs, dans les cas non litigieux, il pourra intervenir moyennant l'accord du commissaire du gouvernement.

Le pouvoir est donné au Roi de régler les modalités de remboursement et de fixer certaines limites à celui-ci.

D'autre part, un droit de subrogation est attribué au Fonds. Le droit peut être exercé contre l'assureur failli, et également contre l'assuré, mais ne pourra être invoqué alors que dans la mesure où l'assureur pourrait exercer un droit de recours contre l'assuré.

Le droit de recouvrement du Fonds à charge de l'assureur s'applique tant aux biens destinés à garantir les obligations envers les victimes en vertu de la réglementation sur le contrôle des entreprises d'assurance qu'aux autres actifs.

D'autre part, une action directe est reconnue au Fonds à l'égard des réassureurs en ce qui concerne les créances qui découlent de contrats aux termes desquels les réassureurs se sont engagés à couvrir une partie des sinistres.

II. Discussion générale.

Un membre a demandé si l'on a des informations sur le nombre de sinistres, sur l'actif de la société « Belfort » déclarée en état de faillite et sur l'étendue des obligations des réassureurs.

Le Ministre a répondu qu'il ne disposait pas encore de données précises au sujet du nombre de sinistres et des obligations des réassureurs: l'actif de la société d'assurances visée serait de 10 millions environ.

Comme les assurés de la société en faillite ont, pour la plupart, bénéficié depuis des années de primes réduites, le même membre a proposé de leur imposer une prime supplémentaire.

Le Ministre a répondu que ce système entraînerait, d'une part, trop de complications, et, d'autre part, alourdirait par trop la sanction frappant les primes anormalement basses. Cette sanction consiste actuellement en un remboursement partiel du sinistre ~ par exemple quelque 10000 francs.

Le même membre a en outre attiré l'attention sur l'absence d'une disposition formelle devant permettre au Fonds commun de garantie d'intervenir dans une procédure pénale.

Le Ministre a renvoyé à la disposition du § 1 de l'article premier; toutefois le membre l'a estimée insuffisante.

Met het oog op de aanvulling van deze leemte, stelde het lid voor de tekst van artikel 20, § 4, van het algemeen ontwerp betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen in de tekst van artikel 1 in te voegen.

De Minister noch de Commissie hadden hiertegen enig bezwaar.

Voor de slachtoffers die geconfronteerd worden met een totaal onvermogen schuldenaar wiens onvermogen blijkt uit een proces-verbaal van niet bevinding, stelde een lid een volledige schadeloosstelling voor.

De Minister meende echter er te moeten aan herinneren dat de voorgestelde maatregelen uitsluitend als een tegemoetkoming en geenszins als een recht op schadevergoeding bedoeld zijn. Op de vraag of buiten het geval van faling van een verzekeringsmaatschappij, een slachtoffer aanspraak kan maken op de voordelen van de wet, antwoordde de Minister ontkennend, en verwees naar de uitdrukkelijke tekst van artikel I, § 1.

Verscheidene leden vroegen zich af of een schuldverdering aangenomen door de curator gelijk te stellen is met een in kracht van gewijsde gegaan vonnis zoals voorzien in § 3 van artikel I, en derhalve tegenwerpelijk aan het Gemeenschappelijk Waarborgfonds.

Op het bevestigend antwoord van de Minister, deden zij echter opmerken dat dit niet blijkt uit de tekst.

Een lid achtte deze gelijkstelling ook niet wenselijk, omdat een te groot aantal schuldverderingen in een te korte tijdspanne dienden onderzocht te worden en aangenomen werden, doch zag de oplossing in een nieuwe aangifte welke dan degelijk door de regeringscommissaris zou kunnen onderzocht worden.

Opdat de regeringscommissaris er niet toe zou verplicht worden een onderscheid te maken tussen enerzijds een vonnis verleend door de correctionele en de burgerlijke rechtbank, anderzijds een beslissing van de curator waarbij een ingediende schuldverdering wordt aanvaard, stelde een ander lid voor de termen «een in kracht van gewijsde gegaan vonnis» niet uitdrukkelijk te vermelden.

Hiermede kon echter hogergenoemd lid dat, zoals hierboven aangehaald, de gelijkstelling niet wenselijk achtte, zich niet akkoord verklaren, daar alsdan de onkosten gedaan met het oog op het bekomen van een in kracht van gewijsde gegaan vonnis, totaal nutteloos zouden geweest zijn. Bovendien is het niet uitgesloten, aldus hetzelfde lid, dat een eis aanvankelijk toegekend bij vonnis, na een nieuw onderzoek door het Fonds en de regeringscommissaris, zou vernietigd worden.

III. Bespreking van de artikelen,

Artikel 1.

§ 1.

Verschillende leden wensten de woorden «een recht tot schadeloosstelling laten gelden», te vervangen door de woorden «kunnen schadeloos gesteld worden».

De Minister deed opmerken dat de subrogatie voorzien door artikel 2 maar mogelijk is in het geval van het bestaan van een recht. Uitdrukkelijk dient gezegd te worden dat dit recht niet bestaat voorafgaandelijk onderhavige wet, maar er door gecreëerd wordt, zoals dit het geval is inzake de wetgeving op de oorlogsschade.

Vervolgens werd een amendement van de heer Michel (stuk nr. 72/2) behandeld welke ertoe strekt aan § 1 een tweede lid toe te voegen, luidende als volgt:

En vue de combler cette lacune, le membre a proposé: d'insérer dans le texte de l'article premier les termes du § 4 de l'article 20 du projet général relatif à l'assurance obligatoire en matière de véhicules automoteurs.

Le Ministre ni la Commission n'ont émis d'objection à cet égard.

Un membre a proposé une indemnisation totale en faveur des victimes d'un débiteur absolument insolvable dont l'insolvabilité ressort d'un procès-verbal de carence.

Le Ministre a toutefois estimé devoir rappeler que les mesures proposées ont uniquement le caractère d'une aide et ne constituent nullement un droit à indemnisation.

À la question de savoir si, en dehors des cas de faillite d'une société d'assurance, une victime était en droit de prétendre aux avantages de la loi, le Ministre a répondu par la négative, en se référant au texte formel du § 1er de l'article premier.

Plusieurs membres se sont demandé si une créance admise par le curateur peut être assimilée à un jugement définitif, tel que prévu au § 3 de l'article premier et est, dès lors, opposable au Fonds commun de garantie.

Le Ministre ayant répondu par l'affirmative, ces membres ont fait observer que cela ne ressort pas du texte.

Un membre a estimé cette assimilation également inopportune en raison du fait qu'il fallait examiner et agréer un nombre trop important de créances à trop bref délai, mais a entrevu une solution dans le dépôt d'une déclaration nouvelle, que le commissaire du gouvernement pourrait alors examiner d'une manière convenable.

Afin que le commissaire du gouvernement ne soit pas astreint à faire une distinction entre, d'une part, un jugement rendu par le tribunal correctionnel ou tribunal civil et, d'autre part, une décision du curateur agréant une créance introduite, un autre membre a proposé de ne pas faire figurer explicitement l'expression: «un jugement coulé en force de chose jugée».

Le membre susvisé qui, comme signalé ci-dessous, n'estimait pas souhaitable cette assimilation, n'a cependant pu marquer son accord parce que, dans ce cas, les frais exposés en vue d'obtenir d'un jugement coulé en force de chose jugée le seraient en pure perte. Le même membre a fait observer en outre qu'il n'est pas exclu qu'une demande, accueillie tout d'abord par jugement, subisse une réduction à la suite d'un nouvel examen de la part du Fonds et du commissaire du gouvernement.

III. Discussion des articles.

Article premier,

§ 1er.

Plusieurs membres souhaitaient que les mots: «peuvent faire valoir... un droit à indemnisation» soient remplacés par les mots: «peuvent être indemnisés».

Le Ministre a fait observer que la subrogation prévue à l'article 2 n'est possible que s'il y a existence d'un droit. Il convient toutefois de préciser que ledit droit n'est pas antérieur à la présente loi mais est créé par celle-ci, tout comme le cas s'est présenté pour la législation relative aux dommages de guerre.

Ensuite, la Commission a examiné un amendement de M. Michel (Doc n° 72/2) tendant à compléter le § 1er par un second alinéa, libellé comme suit:

«Hetzelfde geldt voor degenen die kunnen den blijken van schade tengevolge van lichamelijke letsels na een verkeersongeval op de openbare weg dat door wild is veroorzaakt ».

Vooreerst wordt dit risico, aldus de Minister, door geen enkele verzekeringsmaatschappij gedekt: waarom zou de Staat verder dienen te gaan?

Vervolgens, ging de Minister verder, zijn het alleen uitzonderlijke omstandigheden - de faling van twee verzekeringsmaatschappijen - die aanleiding geven tot een slechts tijdelijke bevoegdheidsuitbreiding van het Gemeenschappelijk Waarborgfonds.

Het amendement werd verworpen met 13 stemmen tegen 1.

§ 1 werd eenparig aangenomen.

§ 2.

Eenparig aangenomen.

§ 3.

Een amendement van de heer Lindemans tot weglating van de woorden «hetzij bij een in kracht van gewijsde gegaan vonnis, hetzij », aangevuld met een amendement van de heer Charpentier, houdende toevoeging aan § 3 van de woorden: «AlJe betwistingen zullen gebracht worden voor de rechtbank van eerste aanleg» werd verworpen met 11 stemmen tegen 3.

De heer Claes (A) diende een amendement in ertoe strekkend § 3 aan te vullen met een nieuw lid, dat luidt als volgt:

«In geval van betwisting, wordt deze gebracht voor de bevoegde rechtbank ».

De Regering stelde dan voor de tekst van § 3 door de hiernavolgende tekst te vervangen :

«De schadeloosstelling en de terugbetaling bedoeld in de voorafgaande paragrafen, geschieden door het Gemeenschappelijk Waarborgfonds, voor zover het recht op vergoeding in hoofde van de benadeelden, alsmede het bedrag daarvan, vastgesteld zijn bij een gemeenschappelijke beslissing van het Gemeenschappelijk Waarborgfonds, en van een door de Minister van Economische Zaken aangewezen regeringscommissaris.

De geschillen tussen de gerechtigden op deze wet en het Gemeenschappelijk Waarborgfonds, worden naar de gemeenrechtelijke bevoegdheidsregelen voorgelegd aan de vrederechter of aan de rechtbank van eerste aanleg ».

Een lid liet opmerken dat door de aanvaarding van dit amendement het principe van de erga omnes geldende kracht van een door de correctionele rechtbank gewezen vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan, in het gedrang wordt gebreikt.

De Minister antwoordde hierop dat het Gemeenschappelijk Waarborgfonds en de regeringscommissaris bij hun beoordeling, alle stukken, waaronder de in kracht van gewijsde gegane vonnissen, zullen in aanmerking nemen.

T'en slotte voegde er een ander lid nog aan toe dat het amendement in de mogelijkheid voorziet om zich in geval van betwisting tot de rechtbank te wenden, van welke het dan zal afhangen of een in kracht van gewijsde gegaan vonnis zal gerespecteerd worden.

Het Regeeringsamendement werd aangenomen met 12 stemmen tegen 6,

« Il en est de même pour les personnes justifiant un dommage résultant de lésions corporelles suite à un accident de roulage sur la voie publique par le fait du gibier ».

Le Ministre a fait observer tout d'abord que ce risque n'est couvert par aucune compagnie d'assurances, Il se demande pourquoi l'Etat devrait aller plus loin,

Par ailleurs, a poursuivi le Ministre, seules des circonstances exceptionnelles - la faillite de deux compagnies d'assurances - donnent lieu à une extension uniquement temporaire de la compétence du Fonds commun de garantie,

L'amendement a été rejeté par 13 voix contre 1.

Le § 1er a été adopté à l'unanimité,

§ 2.

A été adopté à l'unanimité.

§ 3.

Un amendement de M. Lindemans tendant à supprimer les mots « soit par un jugement coulé en force de chose jugée, soit », complété par un amendement de M. Charpentier tendant à ajouter les mots: «Tous les litiges seront portés devant le tribunal de première instance. » a été rejeté par 11 voix contre 3.

M. Claes (A) a présenté un amendement tendant à compléter le § 3 par un nouvel alinéa, libellé comme suit:

«En cas de litige, celui-ci est porté devant le tribunal compétent »,

Le Gouvernement a proposé alors de remplacer le texte du § 3 par le texte suivant:

«L'indemnisation et le remboursement visés aux paragraphes précédents sont effectués par le Fonds commun de garantie, pour autant que le droit à indemnisation dans le chef des personnes lésées ainsi que leur montant aient été déterminés par une décision commune du Fonds de garantie et d'un commissaire du gouvernement désigné par le Ministre des Affaires économiques,

Les litiges entre les bénéficiaires de la présente loi et le Fonds commun de garantie seront soumis soit au juge de paix, soit aux tribunaux de première instance, suivant les règles de compétence de droit commun, ».

Un membre a attiré l'attention sur le fait que l'adoption de cet amendement met en péril le principe de la valeur «etq» omnes» d'un jugement rendu par le tribunal correctionnel et coulé en force de chose jugée,

Le Ministre a répondu que, dans leur appréciation, le Fonds commun de garantie et le commissaire du gouvernement tiendront compte de toutes les pièces, parmi lesquelles les jugements coulés en force de chose jugée.

Enfin, un autre membre a ajouté que l'amendement prévoit la possibilité, en cas de litige, de s'adresser au tribunal, dont dépendra alors le respect d'un jugement coulé en force de chose jugée.

L'amendement du Gouvernement a été adopté par 12 voix contre 6.

Met het oog op de territoriale bevoegdheidsregeling, stelde de heer Dueninck voor aan § 3 de volgende bepaling toe te voegen:

«De geschillen zullen overgebracht worden voor de rechtbank van de plaats waar de verbintenis is ontstaan ».

Met betrekking tot dezelfde bevoegdheidskwestie diende de heer Charpentier een amendement in, ertoe strekkende aan § 3 de bepaling toe te voegen:

«De territoriale bevoegdheid wordt geregeld overeenkomstig artikel 7 van de wet van 1 juli 1956 ».

De heer Duerinck trek zijn amendement in, terwijl het amendement van de heer Charpentier eenparig werd aangenomen.

§ 3 werd aangenomen met 12 stemmen en 6 onthoudingen.

§ 4.

Zoals reeds geugd, stelde de heer Defraigne bij wijze van amendement voor de tekst van § 4 onder te brengen in een nieuwe § 5, en onder § 4 de tekst in te voegen van artikel 20, § 4, van het wetsontwerp betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen n° 851/1 (1963-1964); die tekst luidt als volgt:

4: Wanneer de burgerlijke vordering tot vergoeding van de door een motorrijtuig veroorzaakte schade voor het strafrecht wordt ingesteld, kan het Fonds door de benadeelde in het geding worden geroepen en ook vrijwillig tussenkomen, onder dezelfde voorwaarden als ware de vordering voor het burgerlijk gerecht gebracht ».

Dit amendement werd eenparig aangenomen.

§ 5.

De tekst van § 5 (oorspronkelijk § 4), luidende als volgt:

«De Koning bepaalt alle andere modaliteiten, voorwaarden en beperkingen van het optreden van het Gemeenschappelijk Waarborgfonds» werd eenparig aangenomen.

De Commissie was van oordeel dat de term « Intervention » in de Franse tekst niet in de eng juridische, maar in de ruimste betekenis dient opgevat te worden.

Het aldus gewijzigde artikel 1 werd aangenomen met 14 stemmen en 2 onthoudingen.

Art. 2.

§ 1.

Eenparig aangenomen,

§ 2.

Door de Regering werd voorgesteld de tekst van § 2 door de volgende tekst te vervangen :

«De bedragen die sedert het vonnis van faillissementsverklaring betaald zijn of nog verschuldigd zijn door de schuldenaars van de verzekeraars wegens verplichtingen die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen, moeten uitsluitend aan het Gemeenschappelijk Waarborgfonds worden toegewezen. Nochtans mogen de premies die van deze bedragen deel uitmaken, slechts worden toegewezen na

En vue de régler la compétence territoriale, M. Dueninck a proposé de compléter le § 3 par la disposition suivante:

« Les litiges seront portés devant le tribunal du lieu où l'engagement est né ».

En ce qui concerne cette même question de compétence, M. Charpentier a présenté un amendement visant à ajouter au § 3 la disposition suivante:

«La compétence territoriale est réglée conformément à l'article 7 de la loi du 1er juillet 1956 ».

M. Duerinck a retiré son amendement, tandis que l'amendement de M. Charpentier a été adopté à l'unanimité.

Le § 3 a été adopté par 12 voix et 6 abstentions.

§ 4.

Comme déjà signalé, M. Defraigne a proposé, par voie d'amendement, de transformer le § 4 en un § 5 nouveau et d'insérer au § 4 le texte de l'article 20, § 4, du projet de loi relatif à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs (no 851/1, 1963-1964). Ce texte est libellé comme suit :

« Lorsque l'action civile en réparation du dommage causé par un véhicule automoteur est intentée devant la juridiction répressive, le Fonds peut être mis en cause par la personne lésée et peut aussi intervenir volontairement dans les mêmes conditions que si l'action était portée devant la juridiction civile ».

Cet amendement a été adopté à l'unanimité.

§ 5.

Le texte du § 5 (initialement le § 4), libellé comme suit :

«Le Roi détermine toutes autres modalités, conditions et limites de l'intervention du Fonds commun de garantie. », a été adopté à l'unanimité.

La Commission a estimé que le terme « intervention » ne devait pas s'entendre au sens strictement juridique, mais au sens le plus large.

L'article premier ainsi modifié a été adopté par 14 voix et 2 abstentions.

Art. 2.

§ 1.

Adopté à l'unanimité,

§ 2.

Le Gouvernement a proposé de remplacer le texte du § 2 par le texte suivant:

« Les sommes qui, depuis le jugement déclaratif de la faillite, ont été payées ou sont encore dues par les débiteurs de l'assureur, du chef d'obligations en relation directe avec l'exécution des contrats d'assurance couvrant la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs, doivent être attribuées à titre exclusif au Fonds commun de garantie; toutefois, les primes qui font partie de ces sommes ne peuvent être attribuées qu'après déduction d'une quotité de 20 % au plus représentant les frais de gestion, les

af trek van een aandeel van ten hoogste 20 ~0 vertegenwoordigend de beheerskosten, de belastingen en de bijpremies bestemd voor het Nationaal Fonds der gehandicapten.

Voor zover zulks nodig is, heeft het Fonds een rechtstreekse vordering op die schuldenaars ».

Dit amendement werd door de Mijster als volgt verantwoord:

1. De voornaamste schuldenaars van de verzekeraar zijn de herverzekeraars wier waarborg de verzekeraar in staat moet stellen zijn eigen verplichtingen na te komen.

Het is dan ook niet meer dan redelijk en billijk dat het Gemeenschappelijk Waarborgfonds, nu het de verplichtingen van de verzekeraars uitvoert, ook de waarborg der herverzekering kan genieten.

2. De overige schuldenaars zijn meestal diegenen die hun premie aan de verzekeraar nog niet hebben betaald. Volgens het algemeen mutualistisch principe, moeten de premies dienen tot regeling der rampen. Trouwens onder de druk van de steeds zwaarder wordende schadelast tijdens de laatste jaren, werd onlangs nog de verhoging van de premies toegestaan. Nu het Gemeenschappelijk Waarborgfonds zich zal inlaten met de regeling der rampen, is het vanzelfsprekend dat de nog onbetaalde premies aan dit Fonds worden toegewezen.

Ten einde het voorrecht van sommige schuldeisers, waaronder de bedienden van de gefailleerde verzekeraar, te vrijwaren, voorziet het amendement in een aftrek van 20 %, vertegenwoordigend de beheerskosten, de belastingen en de bijpremies bestemd voor het Nationaal Fonds der gehandicapten. In het verzekeringswezen bedragen de beheerskosten gewoonlijk 10 %, waaronder ongeveer 20 % als commissieloon voor de agenten. Het ware echter ongeoorloofd dat in casu zou rekening gehouden worden met de commissielonen van deze agenten, die dan toch hebben meegewerkt aan het ophalen van al te lage premies en aldus de falig hebben helpen veroorzaken.

Het amendement werd eenparig aangenomen.

Het aldus gewijzigde artikel 2 werd eenparig aangenomen.

Art. 3.

Eenparig aangenomen.

Een lid stelde voor een artikel 4 aan het ontwerp te voegen waarbij zou bepaald worden dat alle vorderingen verlopen na verloop van 5 jaar.

De Minister antwoordde dat er een aanqiftetermijn van 6 maanden zal voorzien zijn in het krachtens artikel 1, § 1, te nemen koninklijk besluit.

Een ander lid meende dat deze termijn te kort is wanneer men rekening houdt met de duur van de hangende procedures. De Minister stemde erin toe de voornoemde termijn van 6 maanden of een jaar te brengen. Hij voegde er tevens aan toe dat het koninklijk besluit, benevens in de verplichting tot aangifte binnen het jaar, tevens zal voorzien in de verplichting van de benadeelde om binnen een bepaalde termijn te dagvaarden.

De Commissie was het hiermede eens,

Het gehele ontwerp, zoals het hierna voorkomt, werd aangenomen met 17 stemmen en één onthouding.

Dit verslag werd eenparig aangenomen.

De Verslaggever,

R. VAN ROMPAEY,

De Voorzitter,

A. DE GRYSSE

impôts et les suppléments de primes destinés au Fonds national de reclassement des handicapés.

Pour autant que de besoin, le Fonds dispose d'une action directe à l'égard de ces débiteurs ».

Le Ministre a justifié comme suit cet amendement :

1. Les principaux débiteurs de l'assureur sont les réassureurs, dont la garantie doit permettre à l'assureur d'honorer ses propres engagements. Il est dès lors parfaitement équitable et logique que le Fonds commun de garantie, qui exécutera les engagements de l'assureur, puisse bénéficier également de la garantie des réassureurs.

2. Les autres débiteurs sont généralement ceux qui n'ont pas encore versé leur prime à l'assureur. En vertu du principe général de mutualité, les primes doivent servir à régler les sinistres. D'ailleurs, sous la pression de la charge croissante des sinistres au cours des dernières années, une augmentation des primes a été autorisée récemment encore. Maintenant que le Fonds commun de garantie va s'occuper du règlement des sinistres, il est normal que les primes encore impayées lui soient attribuées.

En vue de sauvegarder le privilège de certains créanciers, parmi lesquels les employés de l'assureur failli, l'amendement prévoit une réduction de 20 % représentant les frais de gestion, les impôts et les suppléments de primes destinés au Fonds national de reclassement des handicapés. En matière d'assurance, les frais de gestion s'élèvent habituellement à 40 % dont 20 % environ représentent la commission des agents. Mais, dans le cas présent, il serait inadmissible de tenir compte de la commission de ces agents, ceux-ci ayant collaboré au recouvrement de primes trop peu élevées et ayant ainsi contribué à provoquer la faillite.

L'amendement a été adopté à l'unanimité.

L'article 2 ainsi modifié a été adopté à l'unanimité.

Art. 3.

Cet article a été adopté : à l'unanimité.

Un membre a proposé de compléter le projet par un article 1: prévoyant que toutes les actions se prescrivent par cinq ans.

Le Ministre a répondu qu'un délai de déclaration de six mois serait prévu dans l'arrêté royal qui interviendra en vertu de l'article 1er, § 4.

Un autre membre a estimé ce délai trop court, compte tenu de la durée des procès pendants. Le Ministre s'est déclaré d'accord pour porter ce délai de six mois à un an. Il a encore ajouté qu'outre l'obligation de faire déclaration dans l'année, l'arrêté royal prévoira aussi l'obligation pour la partie lésée de citer dans un délai déterminé.

La Commission a marqué son accord à ce sujet.

L'ensemble du projet, tel que reproduit ci-après, a été adopté par 17 voix et une abstention.

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

R. VAN ROMPAEY.

Le Président,

A. DE GRYSSE.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Artikel 1.

§ 1. - De benadeelde personen vermeld in artikel 1 van de wet van 1 juli 1956, betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, kunnen ten aanzien van het Gemeenschappelijk Waarborgfonds bedoeld in § 1 van artikel 15 van die wet, een recht tot schadevergoeding laten gelden, wanneer de vergoeding van hun schade ten laste valt van een persoon wiens burgerrechtelijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen gedekt was door een verzekeraar die binnen twee jaar voor de inwerkingtreding van deze wet is faillietverklaard.

§ 2. - De personen wier burgerrechtelijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen was gedekt door een verzekeraar die binnen twee jaar voor de inwerkingtreding van deze wet is faillietverklaard, en die de hiervoren bedoelde benadeelde personen schadelessen hebben gesteld, kunnen ten aanzien van het Gemeenschappelijk Waarborgfonds een recht op terugbetaling laten gelden. Het Fonds kan onder dezelfde voorwaarden als de failliete verzekeraar ten aanzien van die personen de excepties opwerpen die voortvloeien uit de verzekeringsovereenkomst of uit de wet.

§ 3. - De schadevergoeding en de terugbetaling bedoeld in de voorgaande paragrafen, geschieden door het Gemeenschappelijk Waarborgfonds, voor zover het recht op vergoeding in hoofde van de benadeelden, alsmede het bedrag daarvan, vastgesteld zijn bij een gemeenschappelijke beslissing van het Gemeenschappelijk Waarborgfonds en van een door de Minister van Economische Zaken aangewezen regeringscommissaris.

De geschillen tussen de gerechtigden op deze wet en het Gemeenschappelijk Waarborgfonds worden naar de gemeenschappelijke bevoegdheidsregelen voorgelegd aan de vrederechter of aan de rechtbank van eerste aanleg.

De territoriale bevoegdheid wordt geregeld overeenkomstig artikel 7 van de wet van 1 juli 1956.

§ 4. - Wanneer de burgerlijke vordering tot vergoeding van de door een motorrijtuig veroorzaakte schade voor het strafrecht wordt ingesteld, kan het Fonds door de benadeelde in het geding worden geroepen en ook vrijwillig tussenkomen onder dezelfde voorwaarden als ware de vordering voor het burgerlijk gerecht gebracht.

§ 5. - De Koning bepaalt alle andere modaliteiten, voorwaarden en beperkingen van het optreden van het Gemeenschappelijk Waarborgfonds.

Art.2.

§ 1. - Het Gemeenschappelijk Waarborgfonds wordt in de plaats gesteld in de rechten van de in artikel 1, eerste en tweede paragraaf, bedoelde personen, tot het beloop van de overeenkomstig deze wet betaalde bedragen.

Het Fonds oefent inzonderheid de voorrechten van de benadeelde personen uit op de bedragen en waarden die de verzekeraar overeenkomstig artikel 15 van de wet van 1 juli 1956 tot technische reserve bestemd heeft.

Het Fonds kan de rechten van de benadeelde personen ten aanzien van de verzekerden niet uitoefenen dan wanneer de voorwaarden vervuld zijn waaronder zulk verhaal door de wet of de verzekeringsovereenkomst aan de verzekeraar zelf is toegelaten.

TEXTE ADOPTE PAR LA COMMISSION.

Article premier.

§ 1er. - Les personnes lésées définies à l'article 1er de la loi du 1er juillet 1956 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs peuvent faire valoir, à l'égard du Fonds commun de garantie visé au § 1er de l'article 15 de ladite loi, un droit à indemnisation lorsque la réparation de leurs dommages incombe à une personne dont la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs était couverte par un assureur déclaré en faillite au cours des deux années précédant l'entrée en vigueur de la présente loi.

§ 2. - Les personnes dont la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs était couverte par un assureur déclaré en faillite au cours des deux années précédant l'entrée en vigueur de la présente loi et qui ont indemnisé les personnes lésées visées ci-dessus, peuvent faire valoir, à l'égard du Fonds commun de garantie, un droit à remboursement. Le Fonds peut, dans les mêmes conditions que l'assureur failli, opposer à ces personnes les exceptions dérivant du contrat d'assurance ou de la loi.

§ 3. - L'indemnisation et le remboursement visés aux paragraphes précédents sont effectués par le Fonds commun de garantie pour autant que le droit à indemnisation dans le chef des personnes lésées ainsi que leur montant aient été déterminés par une décision commune du Fonds de garantie et d'un commissaire du gouvernement désigné par le Ministre des Affaires économiques.

Les litiges entre les bénéficiaires de la présente loi et le Fonds commun de garantie seront soumis soit au juge de paix, soit au tribunal de première instance, suivant les règles de compétence de droit commun.

La compétence territoriale est réglée conformément à l'article 7 de la loi du 1er juillet 1956.

§ 4. - Lorsque l'action civile en réparation du dommage causé par un véhicule automoteur est intentée devant la juridiction répressive, le Fonds peut être mis en cause par la personne lésée et peut aussi intervenir volontairement dans les mêmes conditions que si l'action était portée devant la juridiction civile.

§ 5. - Le Roi détermine toutes autres modalités, conditions et limites de l'intervention du Fonds commun de garantie.

Art.2.

§ 1er. - Le Fonds commun de garantie est subrogé dans les droits des personnes visées à l'article 1er, §§ 1er et 2, de la présente loi pour le montant des sommes payées en application de la présente loi.

Le Fonds exerce notamment les droits privilégiés des personnes lésées sur les sommes et valeurs affectées aux réserves techniques par l'assureur conformément au § 1er de l'article 15 de la loi du 1er juillet 1956.

Le Fonds ne peut exercer les droits des personnes lésées à l'égard des assurés que si sont remplies les conditions dans lesquelles un tel recours est permis par la loi ou le contrat d'assurance à l'assureur lui-même.

§ 2. -- De bedragen die sedert het vonnis van faillissementsverklaring betaald zijn of nog verschuldigd zijn door de schuldenaars van de verzekeraar wegens verplichtingen die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen, moeten uitsluitend aan het Gemeenschappelijk Waarborgfonds worden toegewezen. Nochtans mogen de premies die van deze bedragen deel uitmaken, slechts worden toegewezen na aftrek van een aandeel van ten hoogste 20 % vertegenwoordigend de beheerskosten, de belastingen en de bijpremie bestemd voor het Nationaal Fonds der gehandicapten.

Voor zover zulks nodig is, heeft het Fonds een rechtstreekse vordering op die schuldenaars.

Art.3.

Een voorschot van ten hoogste 150 miljoen frank wordt ter beschikking gesteld op de begroting van het departement van Economische Zaken, «Buitengewone uitgaven» (kredietverleningen en deelnemingen), om te dienen als financiering van de verplichtingen die het Gemeenschappelijk Waarborgfonds krachtens deze wet aangaat.

De bedragen die het Gemeenschappelijk Waarborgfonds terugverkrijgt, worden op de wijze die de Koning bepaalt in de Lands kas gestort als terugbetaling van het voorschot; de bedragen die definitief ten laste van het Rijk blijven, worden zo nodig in de eindrekening opgenomen.

§ 2, .- Les sommes qui, depuis le jugement déclaratif de la faillite, ont été payées ou sont encore dues par les débiteurs de l'assureur, du chef d'obligations en relation directe avec l'exécution des contrats d'assurance couvrant la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs, doivent être attribuées à titre exclusif au Fonds commun de garantie; toutefois, les primes qui font partie de ces sommes ne peuvent être attribuées qu'après déduction d'une quotité de 20 % au plus, représentant les frais de gestion, les impôts et les suppléments de primes destinés au Fonds national de reclassement des handicapés.

Pour autant que de besoin, le Fonds dispose d'une action directe à l'égard de ces débiteurs.

Art.3.

Une avance jusqu'à concurrence d'un plafond de 150 millions de francs est ouverte au budget du département des Affaires économiques, Titre des dépenses extraordinaires (octrois de crédits et participations), pour assurer le financement des obligations assumées par le Fonds commun de garantie en vertu des dispositions de la présente loi.

Les sommes recouvrées par le Fonds commun de garantie seront versées au Trésor en remboursement de l'avance, suivant des modalités à fixer par le Roi; les sommes définitivement supportées par l'État feront au besoin l'objet d'un règlement par la loi de compte.